

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmelik Taslağı

A. Giriş

Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda, iklim değişikliğiyle mücadele ve sera gazı emisyonlarının azaltımı amacıyla, 7552 sayılı İklim Kanunu kapsamında, il düzeyinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları'nın ("YİDEP") hazırlanması öngörülmüştür. Bu çerçevede, İklim Değişikliği Başkanlığı ("Başkanlık") tarafından Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmelik Taslağı ("Taslak Yönetmelik") hazırlanmıştır. Söz konusu Taslak Yönetmelik, YİDEP'lerin hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar ile İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının ("İl İDKK") çalışma prensiplerini düzenlemektedir.

Taslak Yönetmelik, Başkanlığın resmi internet sitesinde kamuoyunun görüşüne sunulmuş olup ayrıca, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından tüm oda ve borsaların görüşleri talep edilmiştir.

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmelik Taslağı ve görüş formlarına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

B. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının Hazırlanması

YİDEP'ler, iklim değişikliğine uyum ve sera gazı emisyon azaltma eylemlerini belirler ve iklim değişikliğine ilişkin etkilenebilirlik ve risk analizleri ile tehlike haritaları esas alınarak hazırlanır. YİDEP'lerin hazırlanması süreci, her ilde valinin koordinasyonunda; büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi, diğer illerde ise il belediyesi ile birlikte il özel idaresi tarafından, ilgili kurum ve kuruluşlar, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla yürütülecektir. Planların detaylı içeriği, hazırlanması, izlenmesi,

raporlanması ve kullanım esasları ise Başkanlık tarafından belirlenecektir.

C. Hazırlanacak İlk YİDEP

Taslak Yönetmelik uyarınca hazırlanacak ilk YİDEP'in, Geçici Madde kapsamında 2028-2032 dönemini kapsayacak şekilde planlanması ve en geç 31 Aralık 2027 tarihine kadar İl İDKK tarafından karara bağlanması öngörülmektedir. Gerekli görülmesi halinde bu süre, Bakanlık tarafından bir yıla kadar uzatılabilecektir.

Her 5 yılda bir güncellenecek YİDEP ilk olarak taslak şeklinde hazırlanacaktır. Bu taslak,

- (i) ilin fiziksel, toplumsal ve ekonomik yapısıyla birlikte geçmiş iklim olayları ve iklim kaynaklı afetlerin analizini,
- (ii) iklim projeksiyonları çerçevesinde il düzeyinde tanımlanan iklimsel tehlikeleri, sektörel düzeyde yapılan etkilenebilirlik ve risk analizlerini ve bunlara karşı geliştirilen uyum hedefleri ile hedeflere ulaşmaya yönelik eylemleri,
- (iii) il sera gazı envanteri ve emisyon projeksiyonları temelinde belirlenen sera gazı emisyonlarının azaltım hedeflerini ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik eylem setlerini,
- (iv) eylemlerin ekonomik analizlerini, uygulanma önceliklerini ve finansman olanaklarını; bu eylemlere ilişkin performans kriterleri ve izleme yöntemlerini

içerir.

Hazırlanan taslak plan, uygulama döneminden önceki yılın 1 Ekim tarihine kadar İl İDKK'ya sunulur ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. Karara bağlanan YİDEP, Başkanlık tarafından hazırlanan teknik kılavuz doğrultusunda E-YİDEP sistemine işlenerek kamuoyuna açılmak üzere İklim Portal'a yüklenir.

D. YİDEP Kapsamındaki Eylemlerin İzlenmesi

YİDEP kapsamındaki eylemler, öngörülen süreler içerisinde uygulanması amacıyla sorumlu tüm kurum ve kuruluşlara bildirilir. Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde ise il belediyeleri, YİDEP uygulama dönemlerinde her yıl 30 Haziran'a kadar etkilenebilirlik ve risk analizi verilerini, her uygulama yılından 2 yıl önceki il sera gazı envanterini ve önceki yıla ilişkin YİDEP eylemlerinin gerçekleşme durumuna ilişkin izleme sonuçlarını E-YİDEP sistemine işler. Bu veriler kapsamında, eylemlerin gerçekleşme durumu İl İDKK tarafından değerlendirilmekte olup, değerlendirme sonuçlarına ilişkin rapor 1 Ekim tarihine kadar E-YİDEP sistemine yüklenir.

E. İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu

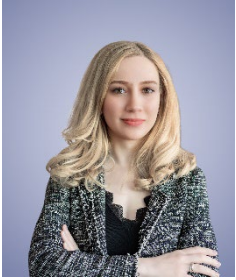
Vali başkanlığında oluşturulacak İl İDKK'lar, her yıl Ekim ayına kadar toplanarak YİDEP

kapsamındaki eylemlerin gerçekleşme durumunu değerlendirir. YİDEP hazırlık sürecinde ise Ekim ayında YİDEP'in karara bağlanması için toplanılır.

Vali, İl İDKK tarafından karara bağlanan YİDEP'in, teknik kılavuza göre E-YİDEP'e işlenmesinden ve kamuoyu ile paylaşılmak üzere İklim Portal'a yüklenmesinden sorumludur.

F. Sonuç

Taslak Yönetmelik, Bakanlık tarafından onaylanıp yürürlüğe girmesi halinde, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelesinde yerel yönetimlerin sorumluluklarının belirlenmesi ve YİDEP uygulamalarının hayata geçirilmesi bakımından önem taşımaktadır. Planlama, izleme ve raporlama süreçlerine dair hükümleri düzenleyen Taslak Yönetmelik, iklim politikalarının yerelde etkili biçimde uygulanmasını ve ulusal hedeflerle uyumlu şekilde takip edilebilmesini amaçlamaktadır.

Elif Çopur Çelebi
Ortak

e.copur@lbfpartners.com

Burak Çelebi
Yönetici Avukat

b.celebi@lbfpartners.com

Göysu Mammadova
Avukat

g.mammadova@lbfpartners.com

Sude Gül
Yasal Stajyer

s.gul@lbfpartners.com